

Spis treści

Wykaz skrótów 11

Wykaz powołanych aktów prawnych 15

Od autora 21

Rozdział 1. Ku nowej Konstytucji 25

1.1. Konstytucje międzywojenne 26

1.2. Okres Polski Ludowej 28

1.3. Początki III Rzeczypospolitej 30

1.4. Mała Konstytucja 32

1.5. Konstytucja z 2.04.1997 r. 34

Rozdział 2. Konstytucja i inne źródła prawa konstytucyjnego 41

2.1. Istota pojęcia „konstytucja” 42

2.2. Cechy konstytucji jako ustawy zasadniczej 45

2.3. Obowiązki konstytucji 54

2.4. Inne źródła prawa konstytucyjnego 61

Rozdział 3. Zasady ustroju Rzeczypospolitej 67

3.1. Pojęcie „zasady ustroju” 67

3.2. Zasada suwerenności narodu 69

3.3. Zasada niepodległości i suwerenności państwa	72
3.4. Zasada demokratycznego państwa prawnego	75
3.5. Zasada społeczeństwa obywatelskiego	80
3.6. Zasada podziału władz	84
3.7. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	91
3.8. Zasada przyrodzonej godności człowieka	94

Rozdział 4. Konstytucyjny status jednostki 95

4.1. Prawa człowieka i ich ewolucja	96
4.2. Konstytucja z 1997 r. – zasady przewodnie statusu jednostki	101
4.3. Podmioty praw i wolności	107
4.4. Adresaci praw i wolności	111
4.5. Ograniczenia praw i wolności	112
4.6. System praw i wolności w Konstytucji z 1997 r.	116
4.7. Ochrona praw i wolności	125
4.8. Konstytucyjne obowiązki jednostki	126

Rozdział 5. Źródła prawa 129

5.1. Wprowadzenie	129
5.2. Dualistyczny charakter systemu źródeł prawa	132
5.3. Prawo krajowe – system źródeł powszechnie obowiązującego prawa	136
5.4. Prawo międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej w krajowym porządku prawnym	147

Rozdział 6. Wybory i prawo wyborcze 153

6.1. Pojęcia ogólne	153
6.2. Podstawowe zasady prawa wyborczego	158
6.2.1. Zasada powszechności	158
6.2.2. Zasada równości	162

6.2.3. Zasada bezpośredniości	163
6.2.4. Zasada tajności głosowania	165
6.2.5. Zasada proporcjonalności	166
6.3. Organizacja wyborów	170

Rozdział 7. Referendum 183

7.1. Pojęcia ogólne	183
7.2. Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa	186
7.3. Szczególne referenda ogólnokrajowe	191
7.4. Referendum lokalne	192

Rozdział 8. Parlament. Struktura, skład i organizacja 195

8.1. Wprowadzenie	196
8.2. Struktura parlamentu: zasada dwuizbowości	199
8.3. Struktura parlamentu: Zgromadzenie Narodowe	202
8.4. Kadencja i sposób funkcjonowania	204
8.5. Organizacja wewnętrzna	211
8.6. Status prawny posłów i senatorów	218

Rozdział 9. Parlament. Funkcje 227

9.1. Wprowadzenie	227
9.2. Funkcja ustawodawcza	231
9.3. Funkcja kontrolna	246

Rozdział 10. Prezydent 255

10.1. Pozycja ustrojowa	256
10.2. Wybór Prezydenta i jego mandat	258
10.3. Kontrasygnata i prerogatywy	265
10.4. Kompetencje Prezydenta	268

10.4.1. Relacje z pozostałymi władzami	268
10.4.2. Sprawy stosunków zagranicznych	271
10.4.3. Sprawy obronności i bezpieczeństwa państwa	273
10.4.4. Stanowienie prawa	274
10.4.5. Tradycyjne kompetencje głowy państwa	275

Rozdział 11. Rada Ministrów i administracja rządowa 277

11.1. Wprowadzenie	277
11.2. Powoływanie i odpowiedzialność Rady Ministrów	279
11.3. Skład i organizacja rządu	289
11.4. Zakres działania Rady Ministrów	293
11.5. Prezes Rady Ministrów	297
11.6. Minister	299

Rozdział 12. Samorząd terytorialny 303

12.1. Istota samorządu terytorialnego	303
12.2. Ustrój jednostek samorządu terytorialnego	307
12.3. Zakres działania i zadania jednostek samorządu terytorialnego	310
12.4. Nadzór nad działalnością samorządu terytorialnego	313

Rozdział 13. Finanse publiczne, radiofonia i telewizja, kontrola państwowa 315

13.1. Wprowadzenie	316
13.2. Finanse publiczne	316
13.3. Radiofonia i telewizja	321
13.4. Kontrola państwowa	326

Rozdział 14. Władza sądowa. Sądy 333

14.1. Wprowadzenie	334
14.2. Struktura sądów	339

14.3. Krajowa Rada Sądownictwa	346
14.4. Sędziowie	349
14.5. Konstytucyjne zasady działania sądów	354
Rozdział 15. Władza sądownicza. Trybunał Konstytucyjny	359
15.1. Wprowadzenie	360
15.2. Pozycja ustrojowa i skład Trybunału Konstytucyjnego	363
15.3. Funkcje Trybunału Konstytucyjnego	366
15.3.1. Kontrola norm	367
15.3.2. Skarga konstytucyjna	374
15.3.3. Rozstrzyganie sporów kompetencyjnych	377
15.3.4. Orzekanie o zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych	378
Rozdział 16. Władza sądownicza. Trybunał Stanu	383
16.1. Odpowiedzialność konstytucyjna	383
16.2. Trybunał Stanu	385
16.3. Zakres odpowiedzialności konstytucyjnej	386
16.4. Postępowanie	389
Rozdział 17. Rzecznik Praw Obywatelskich	393
17.1. Istota instytucji	393
17.2. Pozycja ustrojowa Rzecznika	394
17.3. Zakres i formy działania Rzecznika	396
Rozdział 18. Stany nadzwyczajne	403
18.1. Istota instytucji	403
18.2. Zasady konstytucyjne	406
18.3. Stan wojenny	410

18.4. Stan wyjątkowy	415
18.5. Stan klęski żywiołowej	419
Rozdział 19. Polska w Unii Europejskiej	425
19.1. Wprowadzenie	426
19.2. Akcesja Polski do Unii Europejskiej	431
19.3. Parlament a funkcjonowanie Unii Europejskiej	435
19.4. Sądownictwo a prawo europejskie	440
Skorowidz rzeczowy	447
Spis tabel	461